
MEGY A GŐZÖS, MEGY A GŐZÖS

KANIZSÁRA

Közlekedés városban és falun

A modul típusa	Magyar mint idegen nyelv
Modulszám	9
Életkor	6–8 év
Nyelvi szint	A1–
Készítette	Bak Mónika, Nagyházi Bernadette

A kiadvány az Educatio Kht. Kompetenciafejlesztő oktatási program
kerettanterve alapján készült

A kiadvány a Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program 3.1.1. központi program (Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira) keretében készült, a sulíNova oktatási programcsomag részeként létrejött tanulói információhordozó. A kiadvány sikeres használatához szükséges a teljes oktatási programcsomag ismerete és használata. A teljes programcsomag elérhető: www.educatio.hu címen.

Szakmai vezető: Kuti Zsuzsa

Szakmai bizottság: Enyedi Ágnes, dr. Majorosi Anna, dr. Morvai Edit, dr. Poór Zoltán

Szakértő: dr. Kárpáti Tünde

Alkotó szerkesztő: Sákovics Lídia

Felelős szerkesztő: Burom Márton

©

Szerzők: Bak Mónika, Juhász Lászlóné, dr. Kárpáti Tünde, Mudra Viktória, Nagyházi Bernadette

Educatio Kht. 2008.

A MODUL LEÍRÁSA

Ebben a modulban a tanulók megismerkednek a közlekedéssel kapcsolatos lexikával (vidéki közlekedés: 2. óra; fővárosi közlekedés: 3–4. óra), segítendő a Természetismeret tantárgyban való mihamarabbi jártasság megszerzését a *hová?* és a *honnan?* kérdésre felelő további toldalékokkal és névutókkal, társasjátékot játszanak az elsajátított anyag gyakorlásaként és az ismeret rögzülésének ellenőrzésére.

A MODUL CÉLJA

pedagógiai célok: tanulás eredményességére vezető tanulási stratégiák kialakítása, mások és saját munkájuk értékelésének képességét fejlesztő feladattípusok alkalmazása;

nyelvi célok: a *hová?* és a *honnan?* kérdésre felelő további toldalékok és névutók megismerése; a közlekedéshez kapcsolódó szókinccs elsajátítása

kulturális célok: interkulturális ismeretek közvetítése; tájékozódási képesség fejlesztése egy közép-európai településen, az interperszonális kommunikáció szabályainak megismertetése

AJÁNLOTT ÓRASZÁM

5 óra

AJÁNLOTT KOROSZTÁLY

6–8 év

NYELVI SZINT

A1–

AJÁNLOTT BEMENETI**NYELVI SZINT**

A tanuló ismerje és tudja használni a *hová?* kérdésre felelő *-ba, -be, -ra, -re*, valamint a *honnan?* kérdésre felelő *-ból, -ből, -ről, -ről* toldalékokat, tudjon önállóan írni és olvasni.

MODULKAPCSOLÓDÁSI**PONTOK****Kereszttantervi**

Magyar nyelv és irodalom; Matematika, Ember és társadalom, Ember és környezete, Művészetek/ Rajz és vizuális kultúra, Életvitel és gyakorlati ismeretek

Programcsomagon belül

Szorosan kapcsolódik a 7. modulhoz, de feltételezi valamennyi korábbi modul ismeretét is.

A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS**FÓKUSZAI****Nyelvi kompetenciák**

- lexikális, fonológiai, szemantikai, grammatikai kompetencia fejlesztése (beszédértés, szókinccs bővítése, olvasási készség, ritmusérzék, szókinccs-aktivizálási, mondatalkotói képesség, kérdésfeltevés, kommunikációs képesség, spontán nyelvhasználat, verbális emlékezet fejlesztése)
- pragmatikai kompetencia fejlesztése, együttműködési képesség fejlesztése, készség fejlesztése interperszonális kommunikáció kezdeményezésére és az abban való részvételre

Általános kompetenciák

- kognitív: a környezet elemeinek megfigyelése, felismerése, tájékozódás a környezetben
- szociális: együttműködés, részvétel a pármunkában és a csoportmunkában
- motorikus: a finommotoros mozgások fejlesztése (írás segítségével), nagymotoros mozgások fejlesztése (labdajátékok, mozgás az óra során)

ÉRTÉKELÉS

A tanár folyamatos szóbeli értékeléssel ösztönözze a tanulókat az aktív részvételre. Törekedjék a fejlesztő értékelésre (pl. pozitív jutalmazásra alkalmas szimbólumok kiosztása: mosoly-arcok, piros pont, nyomda). Az összefoglalás játékos formában történik (társasjáték), ez lehetőséget ad a közös értékelésre, a tanulók értékelési kultúrájának kialakítására.

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A tanár a tanterem berendezésével / átrendezésével (kinetikus viszonyok) igyekezzék oldani az esetleges nyelvi-szociális gátlásokat. A tanári instrukciók egyszerűek, egyértelműek és rövidek legyenek; lehetőség szerint az azonos típusú feladatokhoz azonos instrukciók adásával segítse azok megértését, elsajátítását. Ennek során használja az egyéb szaktárgyak szokásos kifejezéseit. Ezzel hatékonyan hozzájárulhat ahhoz, hogy a tanulók mielőbb beilleszkedjenek a többi szaktárgyi órán folyó munkába.

Szükséges tanári képesség: jártasság a szóbeli prezentációban. Ehhez sok képet és sok játékot lehet használni. Lehetőség szerint legyen a tanteremben egy kosár, tele apró játékalakkal, babákkal, terményekkel, színes dolgokkal (dobozkák, kártyalapok, szalagok, masnik, kisebb labdák stb). A tanítás bármely pontján elő lehet venni egy-egy eszközt a jobb megértetés, a figyelem felkeltése vagy megőrzése, az emlékezet, szókincs aktivizálása érdekében.

TÁMOGATÓ RENDSZER

Bárdos Jenő: *Az idegen nyelvek tanításának elméleti alapjai és gyakorlata*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.

– nyelvtan tanítása: 59-66.; a szókincs tanítása: 67-83.; a pragmatikai ismeretek tanítása: 86-101.

Bartha Árpád: *A játék*. Budapest, Tárogató Kiadó, 1994.

– adalékok a játék alkalmazásához a nyelvórán, tanári készségek, viselkedés: 78-79.

Medgyes Péter: *A kommunikatív nyelvoktatás*. Budapest, Eötvös József Kiadó, 1995.

– bemutatás: 50-53; kérdés-felet : 53-56; prekommunikatív feladatok: 70-71; csoportmunka, pármunka: 71-81; tevékenykedtetés: 83-84; interakciós feladatok: 84-91; idegen nyelvű óravezetés: 92-94.

Poór Zoltán: *Nyelvpedagógiai technológia*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2001.

– képi szemléltetés: 30-37; cselekedtető módszer, pantomim: 37-38; rajzok a nyelvoktatásban: 39-42; szerepjátékok: 44-45.

A MODUL TÉRKÉPE

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
1.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: szókincsépítés, szókincsbővítés ■ grammatikai kompetencia: grammatikai ismeret szélesítése ■ helyesírási kompetencia: írásprodukciónk létrehozása ■ beszédalkotási kompetencia: párbeszéd, kérdésfeltevés, válaszadás fejlesztése ■ általános kompetenciák: szociokulturális ismeretek, a környező világ megismerése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ grammatikai anyag ismétlése ■ a grammatikai ismeret bővítése ■ –szókincsbővítés ■ gyakorlás pármunkában, párbeszéd ■ írásbeli gyakorlás: mondatalkotás, mondatkiegészítés 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a <i>hová?</i> kérdésre felelő toldalékok (-<i>ba/-be</i>, -<i>ra/-re</i>) ismétlése ■ a -<i>hoz/-hez/-höz</i>, -<i>nál/-nél</i> toldalékok ■ szókincsbővítés: <i>tér, utca, tó, folyó, híd, kert, park</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ virágok (esetleg papírvirágok), váza, Cincin (egérbáb), táska, labda, papírpillangó ■ képkártyák: <i>anya, apa, folyó, gyerekszoba, hálószoba, ház, híd, iskola, játszótér, kert, kisfiú, kislány, konyha, nagymama, nagypapa, nappali, orvos, tanító néni, park, tér, testvér, tó, utca</i> ■ szókétyák: <i>anya, apa, folyó, ház, híd, iskola, játszótér, kert, nagymama, nagypapa, orvos, park, tanító néni, tér, testvér, tó, utca</i> ■ toldalékkártyák: -<i>ba</i>, -<i>be</i>, -<i>ra</i>, -<i>re</i>, -<i>hoz</i>, -<i>hez</i>, -<i>höz</i> ■ 3 db kis kosár (doboz), gyurmaragasztó ■ feladatlap: 1.2.feladatlap, 1.6. feladatlapok, 1.6.A feladatlap .
2.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia fejlesztése: közlekedési eszközök ■ grammatikai kompetencia fejlesztése ■ fonológiai kompetencia fejlesztése: verstanulás ■ beszédalkotási kompetencia fejlesztése: kérdésfeltevés, kommunikációs, mondatalkotói képesség fejlesztése ■ együttműködés fejlesztése: játékos gyakorlás ■ általános kompetenciák: tájékozódási képesség fejlesztése a térben / a térképen, közlekedési ismeretek fejlesztése, gyakorlása 	<ul style="list-style-type: none"> ■ verstanulás: <i>Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára</i> ■ szókincsépítés, szókincsbővítés ■ grammatikai ismeret bővítése ■ játékos gyakorlás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szókincsépítés: <i>autóbusz/busz, iskolabusz, vonat, autó, taxi, rendőrautó, mentőautó, bicikli, motor, gyalog, úttest, járda, zebra, egyenesen, jobbra, balra, elindul, kanyarodik, megáll</i> ■ a -<i>val</i>, -<i>vel</i> toldalék gyakorlása ■ a <i>hová?</i> kérdésre felelő névutók (<i>alá, fölé, elé, mögé, mellé, közé</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ képkártyák: versillusztráció (<i>Megy a gőzös Kanizsára</i>); ■ poszter: (<i>Városrészlet – Mindenki közlekedik</i>), képek a poszterről (<i>autó, autóbusz, bicikli, gyalog, mentőautó, motor, rendőrautó, taxi, vonat</i>) ■ feladatlap: 2.3. feladatlap, 2.7. feladatlap, 2.7.A feladatlap ■ ragasztószalag, fehér, erős csomagolópapír-csíkok, nagyméretű post-it, egérbáb (Cincin), játékcica

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
3.	<ul style="list-style-type: none"> ■ a grammatikai kompetencia fejlesztése (grammatikai ismeretek bővítése) ■ pragmatikai kompetencia fejlesztése: beszédértés, kérdésfeltevés, kommunikációs képesség fejlesztése, szóbeli és írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése ■ helyesírási (írásprodukciók létrehozása) kompetencia fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szókincsépítés és -bővítés ■ grammatikai anyag ismétlése, az ismeretek bővítése ■ írásbeli és szóbeli mondatalkotás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a <i>hová?</i> kérdésre felelő toldalékok (-<i>ba/-be</i>, -<i>ra/-re</i>) és névutók ismétlése ■ a <i>be-</i>, <i>ki-</i>, <i>le-</i>, <i>fel-</i>, <i>el-</i> igekötők 	<ul style="list-style-type: none"> ■ képkártyák: <i>apa</i>, <i>anya</i>, <i>ház</i>, <i>iskola</i>, <i>játszóter</i>, <i>kisfiú</i>, <i>nagymama</i>, <i>nagypapa</i>, <i>testvér</i> ■ szókérdőképek: <i>apa</i>, <i>anya</i>, <i>ház</i>, <i>iskola</i>, <i>játszóter</i>, <i>kisfiú</i>, <i>nagymama</i>, <i>nagypapa</i>, <i>testvér</i> ■ toldalékkártyák: 1 db <i>ról</i>, 1 db <i>ről</i>, 6 db <i>tól</i>, 1 db <i>től</i> ■ 2.7. feladatlap ■ labda, egerbáb (Cincin), játékcica
4.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia fejlesztése: közlekedési eszközök ■ grammatikai kompetencia fejlesztése (grammatikai ismeretek bővítése) ■ pragmatikai kompetencia fejlesztése: beszédértés, kérdésfeltevés, kommunikációs képesség fejlesztése, szóbeli és írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ szókincsépítés ■ grammatikai ismeretek bővítése ■ játékos gyakorlás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a <i>hová?</i> és a <i>honnan?</i> kérdésre felelő toldalékok ismétlése ■ szókincsépítés: <i>hajó</i>, <i>metró</i>, <i>repülőgép</i>, <i>teherautó</i>, <i>trolibusz</i>, <i>tűzoltóautó</i>, <i>villamos</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ labda ■ Városrészlet – Mindenki közlekedik-poszter, képek a poszterről: <i>hajó</i>, <i>metró</i>, <i>repülőgép</i>, <i>teherautó</i>, <i>trolibusz</i>, <i>tűzoltóautó</i>, <i>villamos</i>; Mindenki utazik poszter ■ feladatlapok: 4.2. feladatlap, 4.4. feladatlap, 4.5. feladatlap
5.	<ul style="list-style-type: none"> ■ nyelvi kompetencia fejlesztése: beszéd-készség: szókincs aktivizálása, kérdésfeltevés, válaszadás, mondatalkotás; grammatikai ismeret aktivizálása, verbális emlékezet 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a tanult lexikai elemek ismétlése, gyakorlása ■ a tanult grammatikai ismeretek összegzése, rendszerezése társasjáték segítségével 	<ul style="list-style-type: none"> ■ új igekötők bevezetése: <i>oda-</i>, <i>vissza-</i> ■ a <i>honnan?</i> kérdésre felelő névutók 	<ul style="list-style-type: none"> ■ labda, papírpillangó, egerbáb (Cincin), játékcica ■ társasjáték: <i>A kíváncsi labda</i>

A FELDOLGOZÁS MENETE

1. ÓRA: HOVÁ, HOVÁ, HOVÁ...

Az óra célja:

- a *hová?* kérdésre felelő todalékok (-*ba/-be*, -*ra/-re*) ismétlése
- a grammatikai kompetencia fejlesztése: -*hoz/-hez/-höz*, -*nál/-nél* todalékok bevezetése
- lexikális kompetencia fejlesztése
- pragmatikai kompetencia fejlesztése: beszédértés, kérdésfeltevés, kommunikációs, mondataalkotói képesség fejlesztése

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- virágok (esetleg papírvirágok), váza, Cincin (egérbáb), táska, kis labda, papírpillangó, post-it
- képkártyák: *anya, apa, folyó, gyerekszoba, hálószoba, ház, híd, iskola, játszótér, kert, kisfiú, kislány, konyha, nagymama, nagypapa, nappali, orvos, tanító néni, park, tér, testvér, tó, utca*
- szókártyák: *anya, apa, folyó, ház, híd, iskola, játszótér, kert, nagymama, nagypapa, orvos, park, tanító néni, tér, testvér, tó, utca*
- todalékkártyák: -*ba*, -*be*, -*ra*, -*re*, -*hoz*, -*hez*, -*höz*
- feladatlapok: 1.2. feladatlap; 1.6.A feladatlap; 1.6.B feladatlap

1. FELADAT

Hová tegyem? (párbeszéd)

Szókincs és grammatikai ismeret aktivizálása.

IDŐ

2 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédkészség fejlesztése; szókincs aktivizálása

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális

ESZKÖZÖK

néhány szál virág (lehet papírvirág is), váza, egérbáb (Cincin), táska, kis labda, papírpillangó

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár úgy megy be a tanterembe, hogy a kezében tartja a felsorolt tárgyakat. **Néz-zétek, tele van a kezem! Segítsetek! Hová tegyem a vázát?**

Hasonlóan megkérdezi a többi tárgyról is: **Hová tegyem a virágokat / a táskát / a könyvet / Cincint / a labdát / a lepkét?**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók felelnek, nem kell jelentkezniük, az felel, akinek van ötlete. **Az asztalra!**

A tanulók tetszés szerint válaszolhatnak: pl. **A vázába / a földre / a fiókba / a padra / a könyvre / a táskába**, stb.

2. FELADAT**Hová bújik a cica?**

Ismétlés: *hol?* kérdésre felelő toldalékok. A grammatikai ismeret bővítése: *-hoz, -hez, -höz; -nál, -nél*.

IDŐ

10 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

írásbeli és beszédképesség; grammatikai ismeret és a szókinccs aktivizálása, szóbeli és írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

frontális, egyéni, szemléltetés

ESZKÖZÖK

játékcica, papírpillangó, labda, 1.2. feladatlap

Tanári tevékenység

4. A tanár szituációkat mutat be a játékcicával és a labdával:

Hová bújik a cica?

Hová repül a lepke?

2. Ezután a tanár a labda gurításával szemlélteti a *-hoz, -hez, -höz* határozóragokat:

Hová gurul a labda? Az ajtóhoz. Az asztalhoz. Stb.

3. A tanár újabb helyzeteket szemléltet, és ismét kérdez: **Hová gurul a labda?** Ezután újabb kérdést tesz fel: **Hol van a labda? Az asztalnál.**

Ugyanígy szemlélteti a *-nél* ragot is: **Hová gurul a labda?**

Hol van a labda? A széknél.

4. A tanár felszólítja a tanulókat a munkavégzésre az 1.2. feladatlapon. Eközben egymás mellé felírja a táblára a *hová?* És a *hol?* Kérdéseket. Amikor a tanulók befejezték a feladatlapot, rákérdez a megoldásra, és az önként jelentkező tanulókat megkéri, hogy írják fel a válaszokat a táblára, a megfelelő kérdések alá. Végül a tanár színes krétával átírja a táblán a toldalékokat, és erre felszólítja a tanulókat is.

Tanulói tevékenység

1. A tanulók a tanári szemléltetésnek megfelelően válaszolnak:

A táskába, a fiókba, a szekrénybe, a könyvbe.

Az asztalra, a padra, a táblára, az ablakra, a virágra, a székre, a füzetre, a könyvre.

2. A tanulók megismétlik a tanár válaszait.

Az ajtóhoz. Az asztalhoz. A szekrényhez. A könyvhöz.

3. A tanulók előbb válaszolnak, majd megismétlik az új helyhatározóragot is: **Az asztalhoz. Az asztalnál.**

A tanulók válaszolnak: **A székhez.**

A tanulók megismétlik: **A széknél.**

4. A tanulók megoldják a feladatlapot.

Önkéntesen válaszolnak, a választ felírják a táblára.

Átírják kék színessel a toldalékokat.

3. FELADAT**Hová megy Peti?**

szókincsbővítés: *folyó, híd, kert, park, tér, tó, utca*. Gyakorlás: a *-ba, -be, -ra, -re, -hoz, -hez, -höz* ragok

IDŐ

10 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

beszédkészség; szóbeli mondatalkotási képesség, kérdésfeltevés képességének fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

teljes csoportos

ESZKÖZÖK

képkártyák: *folyó, gyerekszoba, hálószoba, ház, híd, iskola, játszótér, kert, kisfiú, kislány, konyha, nappali, park, utca, tér, tó*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felteszi a táblára Peti képét: **Ő Peti**. Felteszi mellé az iskola képét is, majd kérdez: **Hová megy Peti?**

Ugyanígy jár el a *ház, a játszótér, a nappali, a konyha, a hálószoba* és a *gyerekszoba* képével.

2. A tanár képpel lefelé leteszi az asztalra az új helyeket ábrázoló képeket. Felszólítja a tanulókat, hogy húzzanak egy-egy képet, tegyék a táblára, és kérdezzenek tőle: **Kérdezd meg, hová megy Peti!**

A tanár felel a tanulók kérdésére, majd visszakérdez, és a választ megismételteti a tanulókkal: **A parkba. Hová? Stb.**

További szavak: *kert, tér, utca, tó, folyó, híd*.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak az ismert szavakkal:

Az iskolába. Stb.

2. A tanulók sorban húznak egy-egy képet, felteszik a táblára, közben kérdeznek a tanártól:

Hová megy Peti?

A parkba. Stb.

4. FELADAT**Kihez futnak a testvérek?**

A *-hoz, -hez, -höz* ragok gyakorlása, funkciójuk kiteljesítése, kérdésfeltevés, válaszadás gyakorlása

IDŐ

5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

beszédtértés, kérdésfeltevés és kommunikációs képesség, együttműködés fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

láncba szerveződő

ESZKÖZÖK

képkártyák: *anya, apa, nagymama, nagypapa, orvos, tanító néni, testvér*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár képpel lefelé elhelyezi az asztalon a képkártyákat. Felmutatja a kislány és a kislány képét: **Ő Peti. Ő Panni. Peti és Panni testvérek. Kihez futnak a testvérek?** Egyik kezében fogja a két gyerek képét, a másikkal húz egyet az asztalon elhelyezett képkártyák közül. **Apához.** Felszólít egy jelentkezőt, hogy ismétlje meg a választ, majd húzzon egy új képet, és kérdezze a többieket.

5. A FELADAT

Hová mész, hová mentek?

Gyakorlás, párbeszédelemek ismétlése

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

hallás utáni értés és beszédkézség; beszédértés, kérdésfeltevés és kommunikációs képesség, együttműködés fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

pármunka, kiscsoportos

ESZKÖZÖK

szókétyák: *anya, apa, folyó, ház, híd, iskola, játszótér, kert, nagymama, nagypapa, orvos, park, tanító néni, tér, testvér, tó, utca*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felszólítja a tanulókat, hogy mindenki húzzon egy szókétyát, majd alkossanak párokat. Párban kérdezzék egymást, ki hová megy.

A tanár folyamatosan figyeli a párok munkáját, ha szükséges, segít.

2. Amikor már mindenkinek sikerült a dialógus eljátszása, felszólít egy párt, hogy menjenek egy másik párhoz, és kérdezzék meg, ők hová mennek.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók jelentkeznek, a kiválasztott tanuló megismétli a választ, majd húz egy új képet, és kérdez: **Kihez futnak a testvérek?** Kiválaszt egy tanulót, aki válaszol: **Anyához.** Ezután ő húz és kérdez. Addig folytatják, amíg mindenki sorra nem kerül; ha kevés a képkártya, a már felhasználtakat is vissza lehet tenni.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók húznak egy-egy szókétyát, és párban dolgoznak:

Hová mész?

Az orvoshoz. És te?

A parkba.

2. A tanuló párok sorban felkeresik a többi párt, és egymást kérdezik:

Hová mentek?

Az orvoshoz és a parkba. És ti?

A kertbe és a nagymamához.

5. B FELADAT

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

IDŐ

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

ESZKÖZÖK

Hová megyünk?

szó- és toldalékkártyák párosítása – gyakorlás

pármunkában és csoportmunkában kevésbé jártas, több tanári segítséget igénylő csoportban

10 perc

olvasási készség; szó- és toldalék-felismerés képességének fejlesztése

teljes csoportos

szókártyák: *anya, apa, folyó, ház, híd, iskola, játszótér, kert, nagymama, nagypapa, orvos, park, tanító néni, tér, testvér, tó, utca*; toldalékkártyák: *-ba, -be, -ra, -re, -hoz, -hez, -höz*.

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár bemutatja a feladatot. Kiválaszt hat tanulót, mindegyikük húz egy toldalékkártyát. Úgy tartják a kezükben, hogy jól láthassák a többiek. Amikor a tanulók elhelyezkedtek, a tanár húz egyet az asztalon elhelyezett szókártyák közül. **Kérdezzétek meg: hová megyek?** Válaszol (megalkotja a szóalakot): pl. **Az iskolába.** Ezután átadja a szókártyát a *-ba* toldalékkártyát tartó tanulónak, majd felszólítja a többi tanulót, hogy ők is húzzanak szókártyákat, és ismételjék meg a feladatot.

2. Amikor az összes szókártya elfogyott, a tanár megkéri a toldalékkártyát tartó tanulókat, hogy minden náluk lévő szókártyát tegyenek fel a táblára, tegyék mellé a toldalékkártyát, és ismételjék meg a szóalakokat.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A hat tanuló húz egy-egy toldalékkártyát. Úgy tartják a kezükben, hogy jól láthassák a többiek.

Hová mész?

A tanulók húznak egyet-egyét a szókártyák közül. A toldalékkártyákat tartó tanulók megkérdezik tőlük: **Hová mész?** A tanulók válaszolnak a szókártyát felhasználva, majd a megfelelő toldalékkártyát tartó tanulónak adják a szókártyát.

2. A toldalékkártyát tartó tanulók felteszik a szó- és toldalékkártyákat a táblára, és megismétlik a szóalakokat.

6. A FELADAT**Párkereső: hová?**

A tanult grammatikai elemek gyakorlása – szótövek és toldalékok párosítása, mondatalkotás

IDŐ

8 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

olvasási készség; szótövek és toldalékok felismerésének képessége, képolvasási képesség, írásbeli készség; mondatalkotói képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

egyéni, feladatlap – házi feladat

ESZKÖZÖK

1.6.A feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felszólítja a tanulókat az 1.6.A feladatlap kitöltésére.
2. Házi feladat: öt mondat alkotása a kapott szóalakok segítségével az 1.6.A feladatlapon.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók összekötik a feladatlapon az egymáshoz tartozó szótöveket és toldalékokat. A tanár kérdésére elmondják megoldásaikat.
2. Házi feladatként tetszés szerint választanak ötöt a létrejött szóalakokból, és mondatokat alkotnak.

6.B FELADAT**Hová visz az út?**

A tanult grammatikai elemek alkalmazása mondatokban, játékos gyakorlás jobb kép- és ábraolvasási képességgel rendelkező csoportban

**A DIFFERENCIÁLÁS
SZEMPONTJA**

kép- és ábraolvasásban jártasabb csoportban

IDŐ

8 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

írásbeli készség; mondatalkotói képesség, az elsajátított grammatikai elemek helyes használatának képessége; ábra- és képolvasási képesség, képzelőerő fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

egyéni, házi feladat

ESZKÖZÖK

1.6.B feladatlap, füzet

Tanári tevékenység

1. A tanár elmondja, mi a feladat. A vonalakat követve meg kell találni, ki hová megy/repül/mászik. Amikor mindenki megértette a feladatot, a tanár felszólítja a tanulókat az 1.6.B feladatlap kitöltésére. Amikor mindenki kész, a tanár ellenőrzi a megoldásokat:

Hová megy a kisfiú?

Hová repül a gólya?

Hová bújjik a kisegér?

Hová fekszik a cica?

Hová esik a focilabda?

2. Házi feladat: a feladatlapon található maradék képekhez (*szék, fa, iskola*) vezető vonalvégekhez megfelelő szereplőket kell rajzolni. Ezek útjáról is mondatot kell alkotni, majd a mondatokat le kell írni a füzetbe. A tanár kérdésekkel segítheti a feladat megoldását: pl. **Mi repül/mászik a fára? Ki megy az iskolába? Mi ül / fekszik a kosárba?**

Tanulói tevékenység

1. A tanulók a vonalakat követve megkeresik a választ a feladatlap kérdéseire.

A tanár kérdésére elmondják megoldásaikat.

A parkba.

A tóhoz.

A szekrénybe.

A székre.

A kerítéshez.

2. Házi feladatként a tanulók kitalálják, milyen szereplő mehet a megadott helyekre: a fára, az iskolába, a székre. A szabad vonalvégekhez lerajzolják a kitalált szereplőt, majd ezekkel a szavakkal mondatokat alkotnak és leírják azokat a füzetükbe.

2. ÓRA: MEGY A GŐZÖS KANIZSÁRA – KÖZLEKEDÉS VIDÉKEN

Az óra célja:

- lexikális kompetencia fejlesztése: közlekedési eszközök
- grammatikai kompetencia fejlesztése: a *hová?* kérdésre felelő névutók (*alá, fölé, elé, mögé, mellé*); a *-val, -vel* toldalék gyakorlása
- fonológiai kompetencia fejlesztése: verstanulás
- pragmatikai kompetencia fejlesztése: beszédértés, kérdésfeltevés, kommunikációs, mondataalkotói képesség fejlesztése
- együttműködés fejlesztése: játékos gyakorlás

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- ragasztószalag, fehér, erős csomagolópapír-csíkok, nagyméretű post-it, egérbáb (Cincin), játékcica
- képkártya: versillusztáció (*Megy a gőzös Kanizsára*)
- poszter: Városrészlet poszter, képek a poszterről: *autó, autóbusz / busz, bicikli, gyalog, iskolabusz, mentőautó, motor, rendőrautó, taxi, vonat*
- feladatlapok: 2.3. feladatlap, 2.4.A feladatlap, 2.7. feladatlap

1. FELADAT

Párkereső: **hová?**

ráhangelés – házi feladat ellenőrzése

IDŐ

3 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

olvasási készség, együttműködés fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

láncba szerveződő, majd teljes csoportos

ESZKÖZÖK

házi feladatként megoldott 1.6.A feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. Bemelegítésként a tanár feltesz egy kérdést az első padban ülő tanulónak: **Hová mész reggel?**
2. A tanár ezután megkéri a tanulókat, hogy olvassák fel az általuk készített mondatokat az 1.6.A feladatlapról. Bármilyen (grammatikailag helyes) megoldást el lehet fogadni.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A kiválasztott tanuló felel: **Iskolába.** Ezután a mellette ülőhöz fordul, és új kérdést tesz fel: pl. **Hová mész délután?** A mellette ülő tanuló tetszése szerint válaszol, majd tovább kérdez. Így folytatják a sort. Minden tanulóra sor kerül.
2. A tanulók felolvassák a csoportnak a mondataikat: Pl. **A cica a kanapéra mászik. A gyerekek a játszótérre futnak.**

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

egyéni munkában, önálló mondatalkotásban jártas, gyorsabban dolgozó csoport

ESZKÖZÖK

füzet (benne a házi feladat), 1.6.B feladatlap

LEÍRÁS

Amennyiben a tanár az előző órán a 6.B feladatot választotta, úgy a házi feladat ellenőrzéseként meghallgathatják a tanulók által alkotott mondatokat és megnézik az elkészített rajzokat a feladatlapon (1.6.B feladatlap).

2. FELADAT

Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára

verstanulás

IDŐ

5 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

beszédértés, figyelem képessége, globális hallásértés, helyes ejtés fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális, szemléltetés

ESZKÖZÖK

képkártya: versillusztráció: *Megy a gőzös Kanizsára*

Tanári tevékenység

1. A tanár felmutatja a versillusztrációt. Kérdéseket tesz fel a képpel kapcsolatban, az ismeretlen szavak jelentését a képre mutatva megtanítja: **Nézzétek, mi van a képen? És mi van itt? És itt? Mit gondoltok, hová mennek ezek az emberek?** Ezután elmondja a verset, közben rámutat a kulcsszavakat ábrázoló rajzrészletekre (*gőzös, Kanizsa, mozdonyvezető*). Majd újra mondja a verset, de soronként megáll, és megismételteti a sorokat a tanulókkal is.

Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára,

Kanizsai, kanizsai állomásra.

Elöl ül a masiniszta,

Ki a gőzöst, ki a gőzöst igazítja.

2. Amikor a tanulók már egy kicsit emlékeznek a vers szövegére, a tanár bemutatja a játékot. Először ő a masiniszta, majd a vers elmondása / éneklése közben tetszés szerinti sorrendben kiválasztja a tanulókat, akik a háta mögé állnak, így vonatoznak körbe a termen. Később ez a játék a jutalmazás eszköze lehet; egy-egy helyesen válaszoló tanuló lehet a masiniszta.

Tanulói tevékenység

1. A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire, az ismeretlen szavakat ismétléssel rögzítik.

Emberek. Vonat. Állomás.

A tanulók ötleteket mondanak: **Budapestre. A Balatonhoz. A városba. Stb.**

A tanulók a kompetenciájuknak megfelelően bekapcsolódnak a verstanulásba.

2. A tanulók sorban a tanár háta mögé állnak, és körbevonatoznak a termen, a verset (éneket) ismételve.

3. FELADAT	Mivel közlekedünk? szókincsépítés, szókincsbővítés, grammatikai ismeret aktivizálása
IDŐ	6 perc
KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	hallás utáni értés; beszédértés, beszédalképesség; szókincs és grammatikai ismeret aktivizálása, verbális emlékezet fejlesztése
TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK	frontális, szemléltetés
ESZKÖZÖK	képkártya: <i>Megy a gőzös</i> , Városrészlet-poszter, közlekedési eszközök képei a poszterről: <i>autó, autóbusz/ busz, bicikli, mentőautó, motor, rendőrautó, taxi, vonat</i> ; 2.3. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár ismét rámutat a versillusztrációra (*Megy a gőzös*): **Mivel közlekednek ezek az emberek?** ... A tanár megerősíti a választ: **Igen, vonattal.**
2. A tanár bővíti a kérdést: **Mivel közlekednek még az emberek?** Segítségül felteszi a táblára a Városrészlet posztert, és ha kell, rámutat a már ismert kifejezéseket ábrázoló részletekre (az autóra, majd a bicikliző kislányra), és kérdez: **Mivel megy a bácsi? Mivel megy a kislány?**
A tanár további képrészletekre mutat rá: **Mivel közlekednek az emberek?** Megtanítja az új szavakat: *taxival, rendőrautóval, iskolabusszal*.
Végül a tanár rámutat a mentőautóra is: **Ezek az emberek mentőautóval mennek. Mivel?**
4. A tanár felteszi a táblára a feladatlapon látható közlekedési eszközök (poszterről másolt) kis képeit (*autó, autóbusz/busz, bicikli, mentőautó, motor, rendőrautó, taxi, vonat*). **Mivel közlekednek az emberek?** A válaszokat felírja a táblára, majd felszólítja a tanulókat a munkavégzésre a 2.3. feladatlapon. A hasonulást színes krétával átírja, és erre felszólítja a tanulókat is.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók - várhatóan – a vers alapján nevezik meg a közlekedési eszközt: **Gőzössel. Vonattal.**
2. A tanulók önállóan felelnek a már ismert szavakkal. **Autóval. Biciklivel.**

Ha a tanulók önállóan nem tudnak felelni a kép alapján, akkor a tanár kérdéseire válaszolnak:
Autóval. Biciklivel.

Megismétlik az új szavakat: **Taxival, rendőrautóval, iskolabusszal.**
A tanulók megismétlik az új szót:
Mentőautóval.
4. A tanulók válaszolnak a kérdésekre: **Autóval. Biciklivel. Taxival. Motorral. Vonattal. Autóbusszal /Busszal.** A válaszokat leírják a feladatlapra a megfelelő képek alá. Színessel átírják a hasonult más-salhangzókat. A kész feladatlapot a tanulók a mappájukba teszik.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

olyan csoport, amelyben a tanulók könnyen kezdeményeznek kérdéseket, jártasak az egyéni munkában

ESZKÖZÖK

Városrészlet-poszter

LEÍRÁS

Ugyanaz a feladat, mint fent, azzal a különbséggel, hogy a csoportban a tanár rábízta a kérdezést is a tanulókra. Felszólítja őket, mondják el, mivel közlekednek az emberek a képen (poszter). Ha nem tudják, kérdezzenek. Végül önállóan megoldják a 2.3. feladatlapot.

4.A FELADAT

Mivel jöttök iskolába?

Szókincsfejlesztés (*balra, egyenesen, járda, jobbra, kanyarodik, megáll, úttest, zebra*), gyakorlás

IDŐ

12 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

hallás utáni értés; figyelem képessége, beszédkészség; szókincs és grammatikai ismeret aktivizálása, motoros készségek, térbeli tájékozódási képesség fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoport

ESZKÖZÖK

ragasztószalag, fehér, erős csomagolópapír-csíkok, nagyméretű post-it

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár előre elkészíti a „térképet”: a tanterem padlóján ragasztószalag segítségével egyszerű, egyenes utcákat és kereszteződéseket alakít ki. A tanári asztal lehet az iskola, néhány pad a tanulók otthona; ezekre post-iteket ragasztanak a megfelelő felirattal. A tanár ragasztószalag segítségével az „iskola” (tanári asztal) előtt a padlóra úttestet jelöl ki felezővonallal, mellette járdával. Leteszi a csomagolópapír-csíkokat (rögzítheti ragasztószalaggal) az „iskola” elé, így alakítja ki a zebrát. Rámutat az elkészült területre: **Ez az úttest. Ez a járda. Ez a zebra. Mik ezek?** A tanár megkéri a tanulókat: **Kérdezzetek engem: mivel jövök iskolába?**

Gyalog.

Figyeljete! A tanár az egyik padtól indul. Követi a felrajzolt utakat. **Egyenesen megyek, aztán balra megyek, utána jobbra megyek, a zebrához megyek. Mit csinállok? A zebránál megállok. Balra nézek, jobbra nézek, balra nézek. Ha nem jön autó, elindulok. Az út közepén jobbra nézek. Ha nem jön autó, gyorsan átmegyek a zebrán.**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók segítenek a terem berendezésében.

A tanulók megismétlik a tanár által mondottakat:

Ez az úttest. Ez a járda. Ez a zebra.

A tanulók kérdezik a tanárt: **Mivel jössz iskolába?**

A tanulók – ha tudnak – válaszolnak, vagy a tanárral együtt mondják.

2. A tanár megkéri a tanulókat, játsszák el, hogyan mennek iskolába. Ehhez a tanulók elé teszi nagyméretű post-iteken a *bicikli*, *gyalog*, *autó*, *autóbusz*, *iskolabusz* szavakat. Minden tanuló választ egyet. Fontos, hogy mindenkinek jusson egy-egy eszköz. A tanár odamegy az egyik tanulóhoz, aki valamilyen közlekedési eszközt választott.

Megkérdezi: **Mivel mészk iskolába?**

Ezután segíti a tanulót, együtt végigjárják az utat, közben a tanár új szavakat is megtanít: **Autóval megyünk iskolába. Elindulunk, jobbra kanyarodunk, azután balra kanyarodunk, az iskola előtt megállunk. Kiszállunk, a zebrához megyünk, megállunk. Mit csinálunk?**

3. A tanár megkéri a tanulókat, játsszák el mindannyian, hogyan mennek iskolába.

2. A tanulók kiválasztanak egy-egy post-itet egy eszköz nevével. A post-itet a ruhájukra erősítik. Odaállnak a padjuk elé, ez lesz a kiindulópont.

A kért tanuló válaszol: **Autóval.**

A tanulók minden mondatot megismételnék a tanár után.

A tanulók az előbbi módon elmondják, hogyan mennek át a zebrán.

3. A tanulók a bemutatott módon eljátsszák, mivel és hogyan mennek iskolába. Közben használják az *elindul*, *jobbra*, *balra*, *kanyarodik*, *egyenesen*, *megáll* szavakat, és mindeképpen átmennek a zebrán is.

4.B FELADAT

Mivel megy iskolába Peti, Piri és Bori?

Szókincsfejlesztés (*úttest*, *járda*, *zebra*, *egyenesen*, *jobbra*, *balra*, *elindul*, *kanyarodik*, *megáll*); feladatlap kitöltése – gyakorlás

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

gyorsabban haladó, jobb beszédértési, ábraolvasási, tájékozódási, térképolvasási, szelektív hallásértési képességgel rendelkező csoport számára

IDŐ

12 perc

KIEMELT KÉPSÉGEK, KÉPESSÉGEK

hallás utáni értés; figyelem képessége, beszédképesség; szókincs és grammatikai ismeret aktivizálása, ábra- és térképolvasási képesség fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos, egyéni munka

ESZKÖZÖK

Városrészlet-poszter, 2.4.B feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár feltesz néhány ismétlő kérdést a poszterről: **Mi ez? És ez? Mivel közlekednek az emberek? Hová mennek ezek a gyerekek?** A tanár rámutat a zebrára: **És mi ez? Zebra. Mi ez?**

Mit gondoltok, miért zebra a neve?

Igen. Fekete és fehér csíkos. Olyan, mint az állat. A tanár felmutatja a zebra képkártyáját, ezzel magyarázza a szó jelentését.

Hol van a zebra? Az úttesten. Hol?

És hol közlekednek az autók?

Hol mennek az emberek? A járdán. Hol?

2. A tanár rámutat egy kisfiúra a poszteren. **Ez a kisfiú iskolába megy. Mivel megy iskolába? Gyalog.**

Hogyan megy az iskolába? A tanár a kép alapján ujjával mutatja a kisfiú útját: **Egyenesen megy, aztán jobbra megy, utána balra megy, itt átmegy a zebrán, és ott van az iskola.**

Segítsünk neki, hogyan megy át a zebrán? Mit csinál? A zebránál megáll. Balra néz, jobbra néz, azután megint balra néz. Ha nem jön autó, elindul. Az út közepén jobbra néz. Ha nem jön autó, gyorsan átmegy a zebrán.

3. Ezután a tanár rámutat a poszteren az iskolabuszra. **Mivel mennek ezek a gyerekek iskolába?**

Mondjuk el, merre megy az iskolabusz! Egyenesen megy, jobbra kanyarodik, balra kanyarodik, az iskola előtt megáll. A gyerekek kiszállnak, a zebránál megállnak. Mit csinálnak?

4. A tanár felmutatja a feladatlapot (2.4.A feladatlap). **Válasszátok ki Petit, Pirit vagy Borit, és írjátok le, hogyan mennek iskolába!** A tanár az egyéni munka alatt monitorozza a csoportot, szükség esetén segít a feladat értelmezésében. Amikor mindenki kész, önként jelentkezőket szólít fel a megoldásuk ismertetésére.

A feladat megoldása után a tanár felszólítja a tanulókat, hogy tegyék a feladatlapot a mappájukba.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak az ismétlő jellegű kérdésekre: **Ez egy város. Tér. Autóval. Biciklivel. Iskolába.**

A tanulók megismétlik a tanárt: **Zebra.**

Mert fekete és fehér.

A tanulók megismétlik a szavakat: **Az úttesten.**

Az úttesten.

A járdán.

2. A tanulók megismétlik: **Gyalog.**

A tanulók ismétlik a tanár után a mondatokat.

A tanulók – ha tudnak – válaszolnak, vagy megismétlik a tanár után.

3. A tanulók válaszolnak:

Iskolabuszsal.

A tanulók mindent megismételnek a tanár után.

A tanulók az előbbi módon megismétlik, hogyan mennek át a zebrán.

4. A tanulók egyéni munkában oldják meg a feladatlapot. Kiválasztják az egyik gyereket (Peti, Bori, Piri), és leírják, hogyan megy iskolába.

Amikor mindenki elkészül, egy-két önként jelentkező tanuló felolvassa / elmondja a megoldását. A kész feladatlapot a tanulók a mappájukba teszik.

Jobb hallásértési képességgel rendelkező csoportban a tanuló csak a megoldást mondja el, a többi tanulónak ki kell találnia, melyik gyerek útját választotta a tanuló.

5. FELADAT**Hová bújik a kiséger?**

ismétlés, grammatikai ismeret bővítése

IDŐ

8 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

beszédkészség; szókincs aktivizálása, mondatalkotói, kommunikációs képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

frontális

ESZKÖZÖK

egérbáb (Cincin), játékcica

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár szemlélteti a *hol?* kérdésre felelő névutókat a játékegérrel a tanári asztal segítségével. **Hol van Cincin?** Stb. (*fölött, mellett, mögött, előtt, között*)

2. A tanár az egérbábbal és a játékcicával szemlélteti a következő szituációt: **Jön a cica. Hová bújik Cincin? Az asztal alá. Hová? Az asztal alá. Hová?**

Ugyanígy jár el a többi névutó esetében is: pl. *a szekrény fölé, a táska mögé, az ajtó elé, a szék mellé.*

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók felelnek az ismétlő kérdésekre:

Az asztal alatt. Stb.

2.

A tanulók megismétlik az új alakot: **Az asztal alá.**

Minden esetben megismétlik az új névutós szerkezeteket.

6. FELADAT**Hová tettem Cincint?**

Hideg-meleg játék – gyakorlás

IDŐ

10 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

beszédkészség fejlesztése, lexikális (szókincs) és grammatikai ismeret aktivizálása

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

játék

ESZKÖZÖK

egérbáb (Cincin)

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár elmagyarázza a játékot. **Csukjátok be a szemeteket, és hajtsátok le a fejeteket a padra!** (Szemlélteti, mit kell csinálni.) Közben elrejti Cincint a teremben. **Elrejttem Cincint a teremben.**
2. **Nyissátok ki a szemeteket! Hová tettem Cincint? Találjátok ki!** A tanár a *hideg* – *langyos* – *meleg* – *forró* szavakkal segítheti Cincin keresését.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók követik a tanári utasítást.
2. A tanulók a helyek megnevezésével találgatnak: pl. **A szekrénybe? A könyv alá?** Stb. (Nem mozdulnak el a helyükről, csak rákérdezéssel keresik Cincint.) Aki kitalálja, hol van, ismét elrejtheti Cincint.

7. FELADAT

Házi feladat

mondatalkotás képek alapján – gyakorlás

IDŐ

1 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

írásbeli készség; mondatalkotói, képolvasási képesség fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

egyéni, házi feladat

ESZKÖZÖK

2.7. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja a 2.7. feladatlapokat (*A kiséger és a cica*), és felszólítja a tanulókat a házi feladat otthoni elvégzésére.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók mondatokat alkotnak a képek alapján (házi feladat).

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

Egyéni szövegalkotásban jártas csoport

ESZKÖZÖK

2.7. feladatlap

LEÍRÁS

Ha a csoport jártas az egyéni mondat- és szövegalkotásban, a házi feladat lehet mese írása is a képek segítségével.

3. ÓRA: HOVÁ BÚJT CINCIN?

Az óra célja:

- a hová? kérdésre felelő toldalékok (-*ba/-be*, -*ra/-re*) és névutók ismétlése
- a grammatikai kompetencia fejlesztése: a *be-*, *ki-*, *le-*, *fel-*, *el-* igekötők
- pragmatikai kompetencia fejlesztése: beszédértés, kérdésfeltevés, kommunikációs képesség fejlesztése, szóbeli és írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- egérbáb (Cincin), játékcica, labda
- képkártyák: *apa*, *anya*, *ház*, *iskola*, *játszótér*, *kisfiú*, *nagymama*, *nagypapa*, *testvér*
- szókérdőképek: *apa*, *anya*, *ház*, *iskola*, *játszótér*, *kisfiú*, *nagymama*, *nagypapa*, *testvér*
- toldalékkártyák: 1 db *ról*, 1 db *ről*, 6 db *tól*, 1 db *től*
- feladatlap: 2.7. feladatlap

1. FELADAT

Ott a farka!

házi feladat ellenőrzése

IDŐ

5 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

szókincs aktivizálásának képessége

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális

ESZKÖZÖK

házi feladatként elkészített 2.7. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár sorban kérdezi a tanulóktól a feladatlapon szereplő névutós szerkezeteket.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A kérdezett tanulók felolvassák, amit írtak, ha szükséges, egymást javítják.

2. FELADAT Hová bújít Cincin?**IDŐ** 10 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK** mondatalkotói képesség fejlesztése, szókincs aktivizálásának képessége**TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK** frontális, szemléltetés**ESZKÖZÖK** Egérbáb (Cincin)**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár felhúzza a bábót a kezére, és körbejár a tanteremben. Közben kérdezi: **Hová bújít Cincin?** (A játék kedvéért bárhová bebújhat.)

A tanár megerősíti a tanulók válaszait:

Igen, Cincin bebújik a táskába, bebújik a padba, bebújik a szekrénybe. Stb. A tanár erőteljesen hangsúlyozza az igeikötőt és megismételteti az új formát a tanulókkal.

2. Ezután a tanár ismét körbejár a teremben, és azt kérdezi: **Hová mászik Cincin?**

A tanár ismét megerősíti a tanulók válaszait:

Igen, Cincin felmászik a szekrényre, felmászik a táblára, felmászik az asztalra, felmászik a padra, felmászik a székre. Stb. Ezúttal is erőteljesen hangsúlyozza az igeikötőt és megismételteti a tanulókkal a mondatot.

3. Végül a tanár ismét a **Hová bújít Cincin?** kérdéssel jár körbe a tanteremben.

A tanár – helyeslőn - elismétli a tanulók válaszait és kiegészíti az új grammatikai ismerettel: **Igen, Cincin elbújít a szekrény mögé, elbújít az asztal alá, elbújít a tábla mellé, elbújít a pad és a szék közé.** Stb. Erőteljesen hangsúlyozza az igeikötőt és megismételteti a tanulókkal az új formát.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak:

A táskába, a padba, a szekrénybe. Stb.

A tanulók ismétlik a tanár után a mondatot: **Cincin bebújik a táskába, bebújik a padba, bebújik a szekrénybe.** Stb.

2. A tanulók felelnek: **A szekrényre, a táblára, az asztalra, a padra, a székre.** Stb.

A tanulók megismétlik a mondatot: **Cincin felmászik a szekrényre, felmászik a táblára, felmászik az asztalra, felmászik a padra, felmászik a székre.** Stb.

3. A tanulók válaszolnak: **A szekrény mögé, az asztal alá, a tábla mellé, a pad és a szék közé.** Stb.

A tanulók megismétlik az új formát tartalmazó mondatot: **Cincin elbújít a szekrény mögé, elbújít az asztal alá, elbújít a tábla mellé, elbújít a pad és a szék közé.** Stb.

3. FELADAT Hol van Cincin?**IDŐ** 15 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK** szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség fejlesztése**TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK** frontális, szemléltetés**ESZKÖZÖK** Egérbáb (Cincin), labda**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár – kezén a bábbal – körbejár a tanteremben és ismételgeti a kérdést: **Hol van Cincin?**

Igen. És most mit csinál Cincin? S miközben újra járja a tanterem előbbi részeit, kifelé irányuló mozgást végez az egérrel. Arra biztatja a tanulókat, kérdezzék őt, majd felel a kérdésükre:

Cincin kibújik a táskából, kibújik a padból, kibújik a szekrényből stb., azután visszakérdez, és a választ megismételteti a tanulókkal.

2. A tanár ismét körbejár a tanteremben, és újra felteszi a kérdést: **Hol van Cincin?**

Igen. És most mit csinál Cincin? A tanár visszamegy az előbbi tárgyakhoz, és lefelé irányuló mozgást végez az egérrel. Arra biztatja a tanulókat, kérdezzék őt.

A tanár felel a tanulók kérdésére (erősen megnyomja az igekötőt): **Cincin lemászik a szekrényről, lemászik a tábláról, lemászik az asztalról, lemászik a padról, lemászik a székről** stb., majd visszakérdez, és a választ megismételteti a tanulókkal.

3. A tanár kezébe veszi a labdát, majd a teremben lévő tárgyakhoz gurítja, és megkérdezi: **Hol van a labda?**

Nézzétek a labdát! A labda elgurul az asztaltól, elgurul a padtól, elgurul az ajtótól, elgurul a széktől, elgurul a szekrénytől. Stb. Felszólítja a tanulókat, hogy ismételjék meg a mondatokat.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók felelnek: **A táskában van, a padban van, a szekrényben van.** Stb.

A tanulók kérdezik a tanárt: **Mit csinál Cincin?**

Cincin kibújik a táskából, kibújik a padból, kibújik a szekrényből. Stb.

2. A tanulók válaszolnak: **A szekrényen van, a táblán van, az asztalon van, a padon van, a széken van.** Stb.

A tanulók kórusban kérdezik a tanártól: **Mit csinál Cincin?**

Cincin lemászik a szekrényről, lemászik a tábláról, lemászik az asztalról, lemászik a padról, lemászik a székről. Stb.

3. A tanulók felelnek: **Az asztalnál, a padnál, az ajtónál, a széknél, a szekrénynél.** Stb.

A tanulók ismétlik a tanár mondatait:

A labda elgurul az asztaltól, elgurul a padtól, elgurul az ajtótól, elgurul a széktől, elgurul a szekrénytől. Stb.

4. FELADAT „Macska-egér harc”

IDŐ 5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** kommunikációs képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** frontális, egyéni, szemléltetés, magyarázat

ESZKÖZÖK Egérbáb (Cincin), játékcica

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kezébe veszi a játékállatokat és szemlélteti a feladatot: eljátssza, hogy a (buta) macska keresi a (furfangos) egeret, de nem találja. Közben kérdéseket tesz fel a tanulóknak: **Hová mászik Cirmos? Honnan bújik ki Cincin?**
2. Ezután kiválaszt két (jobb képességű) tanulót, egyikük kezébe az egeret, másikuk kezébe a cicát adja, majd arra kéri őket, játsszák el az előbbi szituációt, a többiek pedig, hogy tegyék fel a már elhangzott kérdéseket a bábozó tanulóknak, akik igyekeznek felelni rájuk.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók figyelemmel kísérik a tanári prezentációt, illetve magyarázatot, majd közösen felelnek a kérdésekre:
Cirmos bemászik a táskába. Cincin kibújik a táskából.
2. A kiválasztott tanulók utánozzák az előbb látottakat, és igyekeznek helyesen felelni társaik kérdéseire: **Hová mászik Cirmos? Honnan bújik ki Cincin?**
Cirmos bemászik a szekrénybe, bemászik a padba. Stb. Cincin kibújik a szekrényből, kibújik a padból. Stb.

5. FELADAT Honnan jön Peti?**IDŐ** 5 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK** szókincs aktivizálásának képessége, mondataalkotói képesség fejlesztése**TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK** frontális**ESZKÖZÖK** képkártyák: *kisfiú, iskola, ház, játszótér, apa, anya, nagymama, nagypapa, testvér*; szókérdőkérdők: *apa, anya, ház, iskola, játszótér, kisfiú, nagymama, nagypapa, testvér*; toldalékkártyák: 1 db *ról*, 1 db *ről*, 6 db *tól*, 1 db *tól***TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár felteszi a táblára a képeket, a kisfiú képét azonban a kezében tartja. Odateszi a képet a játszótérre, és megkérdezi: **Hol van Peti?** Ezután eltávolítja onnan a fiút, és megkérdezi: **Honnan jön Peti?**

Peti a játszótérről jön. Erőteljesen hangsúlyozza az új toldaléket, felhelyezi a táblára a *játszótér* szókérdőkérdőt és hozzákapcsolja a *ról* toldalékkártyát, majd megismételteti a mondatot a tanulókkal.

2. Ezt követően az iskola képe mellé helyezi a fiút, és ismét felteszi a kérdést: **Hol van Peti?**, majd: **Honnan jön Peti?** A megfelelő szó- és toldalékkártyákat felteszi a táblára, ezzel segíti a tanulókat a válaszadásban: **Peti az iskolától jön.**

Majd a ház képe mellé helyezi a fiút, és hasonlóképpen jár el.

3. Végül a nagymama képéhez teszi a kisfiút, és megkérdezi a tanulókat: **Hol van Peti? Honnan jön Peti?**

A tanár ezután a nagypapa, az anya, az apa és a testvér képével is eljátssza ugyanezt.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak: **Peti a játszótéren van.**

A tanulók ismétlik a mondatot: **Peti a játszótérről jön.**

2. A tanulók válaszolnak: **Peti az iskolánál van.**

A tanulók ismétlik a tanárt: **Peti az iskolától jön.**

A tanulók megalkotják a mondatokat: **Peti a háznál van. Peti a háztól jön.**

3. **Peti a nagymamánál van.** A tanulók megpróbálják kitalálni a helyes választ: **Peti a nagymamától jön.**

A tanulók felelnek a feltett kérdésekre.

6. FELADAT Közlekedési táblák**IDŐ** 4 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK** szókincs aktivizálásának képessége**TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK** szemléltetés, egyéni**ESZKÖZÖK** füzet**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár először lerajzolja a gyalogút táblát, és megkérdezi: **Ismeritek ezt a táblát? Kik közlekednek ezen az úton?** A tanár megerősíti és ki is egészíti a tanulók választát: **Igen, az emberek, a gyalogosok közlekednek ezen az úton.** Az autótú táblával is így jár el: **Láttatok már ilyen táblát? Mik közlekednek ezen az úton?**

Ezután a kerékpárút táblát rajzolja fel a tanulóknak: **Hol van ilyen tábla? Kik közlekednek ezen az úton? Igen, a kerékpárosok.**

Végül megkéri a tanulókat, rögzítsék mindezt a füzetükbe is. Az első mondatot felírja a táblára: A gyalogúton a gyalogosok közlekednek.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megnézik a táblát, majd igyekeznek helyesen felelni: **Az emberek.**

A tanulók ismét közösen válaszolnak: **Az autók.**

A tanulók megpróbálnak felelni: **Az emberek kerékpárral.**

A tanulók lemásolják a füzetükbe a példamondatot a tábláról, majd megpróbálják önállóan megalkotni a másik két mondatot.

7. FELADAT Honnan jön Peti?**IDŐ** 1 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK** mondatalkotói képesség fejlesztése, szókincs aktivizálásának képessége**TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK** magyarázat, egyéni**ESZKÖZÖK** –**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár házi feladatot ad az 5. feladattal kapcsolatban: **Írjatok le minél több mondatot a képekről a füzetbe!** Emlékeztetőül elmond egy példamondatot: **Peti a nagyapánál van.**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megpróbálnak visszaemlékezni a képekre, és – a tanórán kívül – mondatokat írnak a füzetükbe.

4. ÓRA: KÖZLEKEDÉS A FŐVÁROSBAN

Az óra célja:

- hová? és a honnan? kérdésekre felelő todalékok ismétlése
- lexikális kompetencia fejlesztése: közlekedési eszközök: *hajó, metró, repülőgép, teherautó, trolibusz, tűzoltóautó, villamos*
- pragmatikai kompetencia fejlesztése: beszédértés, kérdésfeltevés, kommunikációs képesség fejlesztése, szóbeli és írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- labda
- poszter: Városrészlet-poszter, képek a poszterről: *hajó, metró, repülőgép, teherautó, trolibusz, tűzoltóautó, villamos*; Mindenki utazik-poszter
- feladatlapok: 4.2. feladatlap, 4.4. feladatlap, 4.5. feladatlap

1. FELADAT Honnan jön Peti?

IDŐ 5 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése; önértékelés képességének fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális

ESZKÖZÖK

házi feladatként elkészített mondatok

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár azt a tanulót kéri meg, hogy olvassa fel a házi feladatát, aki a legtöbb mondatot írta. A többi tanulót arra kéri, hogy figyeljék társuk mondatait, és javítsák, ha szükséges, illetve saját feladatukat is ellenőrizték közben.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A kérdezett tanuló felolvassa, amit írt, ha szükséges – a társai, illetve a tanár megjegyzései alapján – javítja a munkáját.

2. FELADAT Közlekedési fejtörő**IDŐ** 5 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK** szókincs aktivizálásának képessége**TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK** magyarázat, egyéni**ESZKÖZÖK** 4.2. feladatlap**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár felír nyolc járműnevet a táblára, ezután kiosztja a feladatlapokat, majd ismerteti a feladatot: **Felírtam nyolc jármű nevét a táblára, ezeket keressétek meg a körökben, és írjátok a körök alá!**

autó, taxi, vonat, motor, bicikli, autóbusz, rendőrautó, mentőautó

2. A feladat ellenőrzésekor a tanár felhívja a figyelmet a bicikli másik elnevezésére: **kerékpár.**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megpróbálják megtalálni a járművek nevét a körökben, majd leírják a szavakat.

2. A tanulók ismétlik az új szót a tanár után: **kerékpár.**

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI**A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA** jobb kép- és ábraolvasási képességgel rendelkező csoport**ESZKÖZÖK** 4.2. feladatlap**LEÍRÁS** Ugyanaz a feladat, de a tanár nem adja meg segítségül a közlekedési eszközök nevét.**3. FELADAT Mindenki közlekedik****IDŐ** 15 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK** szóbeli és írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése; verbális emlékezet fejlesztése**TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK** szemléltetés, magyarázat, egyéni**ESZKÖZÖK** Városrészlet – Mindenki közlekedik-poszter, labda

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felteszi a – 2. órától már ismert - posztert a táblára, és kérdéseket tesz fel a tanulóknak. Ismétlő kérdésekkel indít: **Mi ez? Mi van a városban?**, azután rámutat a jelzőlámpára a poszteren, megtanítja a szót, majd megkérdezi: **Itt milyen színű a jelzőlámpa? Mit csinálnak az autók? Mit csinálnak az emberek?**

2. Ezután: **Milyen közlekedési eszközök vannak a képen?**

Melyik sárga? A villamos.

Melyik piros? A tűzoltóautó és a trolibusz.

Melyik megy a föld alatt? A metró.

Melyik megy a vízben? A hajó.

Melyik megy a levegőben? A repülőgép.

Melyik egy nagy autó? A teherautó.

3. A poszter egy-egy pontjára mutatva megtanítja a *közlekedési tábla* szót a tanulóknak, majd arra kéri őket, találják ki, melyik tábla mit jelent. Ha szükséges, rávezető kérdésekkel segít a válaszadásban. (pl. múzeum – Hol van sok régi kép, váza stb.?)

4. Ezután labdát vesz a kezébe, körbeállítja a tanulókat, rámutat a képre, és azt mondja: **Az emberek felszállnak a buszra.** Elismételteti a tanulókkal az új szót tartalmazó mondatot, majd odadobja egy (gyorsabb, spontán nyelvhasználatban jártasabb) tanulóknak a labdát, és arra kéri, most ő mondjon egy mondatot a képről. Ha szükséges, kérdéssel segíti, illetve javítja őt, majd megkéri, dobja tovább a labdát valamelyik társának. Addig tart a játék, amíg legalább egyszer mindenki sor kerül, de többször is körbejárhat a labda.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak: **Város.** A tanulók az ismert szókinccs felidézésével felelnek: **Iskola, utca, házak, tér, zebra.** Stb. A tanulók figyelemmel követik a tanári prezentációt, majd igyekeznek felelni a kérdéseire: **Zöld/Piros. Az autók állnak/mennek. Az emberek átmennek az úton/állnak a járdán.**

2. A tanulók felsorolják a már ismert szavakat: **autóbusz, vonat, autó, taxi, rendőrautó, mentőautó, kerékpár, motor.**

A tanulók megismétlik az új szavakat: **villamos, tűzoltóautó, trolibusz, metró, hajó, repülőgép, teherautó.**

3. A tanulók igyekeznek helyesen felelni: **metróállomás, vasútállomás, buszmegálló, múzeum, kórház, hotel, uszoda.**

4. A tanulók elismétlik a mondatot:

Az emberek felszállnak a buszra.

A labdát elkapó tanuló igyekszik egy grammatikailag is helyes mondatot mondani a képről, ezután valamelyik társának dobja a labdát, akinek ugyanez a feladata.

4. FELADAT Hol közlekedünk? Hogyan utazunk?

IDŐ 10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK szókinccs aktivizálásának képessége

TANULÁSSZERVEZÉS, egyéni

MUNKAFORMÁK

ESZKÖZÖK 4.4. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja a feladatlapokat és megkéri a tanulókat, csoportosítsák a járműveket a szerint, hol közlekednek.[a] feladat].

földön: autó, autóbusz, taxi, rendőrautó, mentőautó, tűzoltóautó, teherautó, bicikli/kerékpár, trolibusz, motor, vonat

vízen: hajó

levegőben: repülőgép

2. A közös ellenőrzést követően a tanár a b) feladat elkészítésére utasítja a tanulókat:

Válaszoljatok a kérdésekre egész mondatokkal!

A repülőgép a leggyorsabb. A bicikli / kerékpár a leglassabb. A hajón / a repülőgépen / a vonaton utazik a legtöbb ember. A biciklin / kerékpáron utazik a legkevesebb ember.

3. **Most pedig próbáljátok megoldani a c) feladatot! Ha végeztetek, gondolkodjatok, milyen szabályokat ismertek még!**

A buszon, villamoson, metróon stb. kapaszkodom. Ha leszállok, jelzek (megnyomom a gombot). Nem szállok fel, ha szól a csengő.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók csoportosítják a közlekedési eszközöket.

2. A tanulók írásban felelnek a kérdésekre.

3. A tanulók igyekeznek helyesen megoldani a feladatot.

5. FELADAT

Mindenki utazik

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

globális szövegértés képességének fejlesztése; szókinccs aktivizálásának képessége

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

magyarázat, egyéni

ESZKÖZÖK

Mindenki utazik-poszter, 4.5. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felteszi a táblára a posztert, majd kérdezni kezdi a tanulókat, miket, illetve kiket látnak a képen, ki mit csinál, stb. Ezután kiosztja a feladatlapokat, és arra kéri a tanulókat, egészítsék ki a két párbeszédet, de előtte megkéri a tanulókat, mutassák meg, hol zajlik a két párbeszéd.

a) párbeszéd: *Szervusz!/Szia! Csókolom! ra, óra, perc, Most mennyi az idő?, Köszönöm, Szívesen.*

b) párbeszéd: *et, kérek, Milyen, sz, Tanuló, ek, Tessék. Szia!/Szervusz!*

2. A tanár – a jelentkezők közül – kijelöl két tanulót, akik felolvassák az első párbeszédet. Szükség esetén javítja őket. Majd kiválaszt újabb két tanulót, akik a második dialógust olvassák fel.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók igyekeznek helyesen válaszolni a tanár kérdéseire, majd kitöltik a párbeszédek hiányzó részeit:

2. A kiválasztott tanulók felolvassák a párbeszédet, ahol szükséges, a tanár segítségével javítják munkájukat.

6. FELADAT Melyik a kedvenc járműved?

IDŐ –

KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK

írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése, a szókincs aktivizálásának képessége

TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK

egyéni, házi feladat

ESZKÖZÖK –

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár elmondja a házi feladatot a tanulóknak: **Írjatok három mondatot a kedvenc járművetekről, és rajzoljátok is le a füzetbe!**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók elkészítik a házi feladatot.

5. ÓRA: TÁRSASJÁTÉK

Az óra célja:

- a tanult lexikai elemek ismételése, gyakorlása
- új igekötők bevezetése: *oda-*, *vissza-*
- a *honnan?* kérdésre felelő névutók
- a tanult grammatikai ismeretek összegzése, rendszerezése társasjáték segítségével

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- labda, papírpillangó, egérbáb (Cincin), játékcica
- társasjáték: *A kíváncsi labda*, dobókocka, annyi játékbábu, ahány tanuló játszik (lehet színes radír, korong is)
- emléklap (pl. post-it vagy névkártya: Én vagyok a kíváncsi labda ... számú barátja – a tanár készíti el)

1. FELADAT	Melyik a kedvenc közlekedési eszközöd?
IDŐ	5 perc
KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	írásbeli mondatalkotói képesség fejlesztése; önértékelés képességének fejlesztése
TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK	frontális
ESZKÖZÖK	házi feladatként elkészített mondatok és rajzok

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár megkéri az egyik tanulót, olvassa fel a mondatait, a többieknek figyelniük kell, majd ki kell találniuk, melyik közlekedési eszközről írt a társuk. Ezután sorban kérdezi tovább a tanulókat ugyanígy.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A kérdezett tanuló felolvassa, amit írt, ha a csoport többi tagjának nem sikerül kitalálnia, melyik a kedvenc közlekedési eszköze, akkor megmutatja nekik a rajzát. A többi tanuló is sorra felolvassa a házi feladatát.

2. FELADAT Mit csinál a pillangó?

IDŐ 5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** szóbeli mondatalkotói képesség fejlesztése

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** frontális, szemléltetés

ESZKÖZÖK labda, papírpillangó

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kezébe veszi a labdát, odateszi a pad lábához, és megkérdezi a tanulóktól:

Hol van a labda?

Majd a szekrényhez gurítja és megkérdezi: **Mit csinál a labda? Odagurul a szekrényhez. A labda odagurul a szekrényhez.** Erőteljesen hangsúlyozza az igekötőt, és megkéri a tanulókat, ismételjék meg a mondatokat (eközben újra elguríthatja a labdát).

2. Megkérdezi a tanulóktól: **Hol van most a labda?**

Ezután odagurítja a padhoz, és megkérdezi: **Most mit csinál a labda? Visszagurul a padhoz. A labda visszagurul a padhoz.** Erőteljesen hangsúlyozza az igekötőt, és megkéri a tanulókat, ismételjék meg a mondatokat (eközben újra elguríthatja a labdát).

3. Ezt követően kezébe veszi a papírpillangót, a szék közelébe helyezi, és megkérdezi:

Hol van a pillangó?

Ezután odarepteti a pillangót az asztalhoz: **Mit csinál a pillangó?** Majd: **Hol van a pillangó?**

Végül visszarepteti a székhez: és megkérdezi: **Most mit csinál a pillangó?**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók egész mondattal felelnek:

A labda a padnál van.

A tanulók figyelemmel kísérik a tanár tevékenységét, majd megismétlik a hallott mondatokat: **Odagurul a szekrényhez. A labda odagurul a szekrényhez.**

2. **A labda a szekrénynél van.**

A tanulók ismétlik: **Visszagurul a padhoz. A labda visszagurul a padhoz.**

3. A tanulók felelnek: **A pillangó a széknél van.**

A tanulók megpróbálnak helyesen felelni: **A pillangó odarepül az asztalhoz. A pillangó az asztalnál van.**

A pillangó visszarepül a székhez.

3. FELADAT Honnan bújik ki a kiséger?**IDŐ** 5 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** szóbeli mondataalkotói képesség fejlesztése**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** frontális**ESZKÖZÖK** játékcica**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár megfogja a játékcicát, és „elrejtí” a függöny mögé, majd megkérdezi: **Hol van Cirmos?** Ezután előbújtatja, és azt kérdezi: **Honnan bújik ki Cirmos? A függöny mögül.** Erőteljesen hangsúlyozza a névutó új formáját, és elismélteti a mondatot a tanulókkal.

Ezután a pad alá „rejtí”: **Hol van Cirmos?** Majd előbújtatja: **Honnan bújik ki Cirmos? A pad alól.** Erőteljesen hangsúlyozza a névutó új formáját, és elismélteti a mondatot a tanulókkal.

2. Ugyanígy megtaníttja *az elől, fölül, mellől és közül* formákat is.
az ablak elől, a tábla fölül, az ajtó mellől, a székek közül

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak: **Cirmos a függöny mögött van.**

A függöny mögül.

Cirmos a pad alatt van.

A pad alól.

2. A tanulók elsajátítják a többi névutóformát is.

4. FELADAT Honnan hová?**IDŐ** 5 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** beszédértés fejlesztése; kommunikációs képesség fejlesztése**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** frontális, egyéni**ESZKÖZÖK** –

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felállítja az egyik (jobb képességű) tanulót, és a következő utasítást adja neki: **Menj a pad mögül a tábla mellé!** Ha a tanuló sikeresen végrehajtotta a feladatot, újabb instrukciót kap: **Most menj a tábla mellől az ajtó elé! Menj vissza a helyedre!**
2. Ha a tanuló sikeresen visszajutott a helyére, megkéri, járja végig még egyszer az előző „útvonalat”, és közben a többi tanuló mondja, hogy mit csinál. Kérdésekkel segíti őket: **Hol van? Honnan hová megy? Hol van most? Honnan hová megy? Hol van? Honnan hová megy?**
3. Végül leülteti a tanulót, és megkéri, most ő válasszon ki valakit a csoportból, és lássa el őt hasonló utasításokkal. A tanár mindvégig felügyeli az utasításokat, a kérdéseket, a válaszokat. (Addig érdemes játszani, amíg ki nem merülnek a lehetőségek a tantomben.)

5. FELADAT

A kíváncsi labda (társasjáték)

összefoglalás, ismétlés, ellenőrzés, értékelés

IDŐ

25 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

hallás utáni értés; globális értés, beszédképesség; szókinccs aktivizálása, mondatalkotási képesség, verbális emlékezet fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

társasjáték, egy játékot maximum hat ember játszhat; nagyobb csoportban két játékra van szükség

ESZKÖZÖK

társasjáték, annyi bábu, ahány gyerek van a csoportban, dobókocka, emléklap (pl. post-it vagy névkártya: Én vagyok a kíváncsi labda ... számú barátja)

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felmutat egy labdát, és mesélni kezd: **Mi ez? Tudjátok, milyen ez a labda? Kíváncsi. Milyen? ...**
A kíváncsi labda mindent látni akar. Elindul felfedezőútra. Akarsz te is a kíváncsi labdával menni?
A tanár sorban odamegy a csoportot alkotó tanulókhöz, akik igennel válaszolnak. Minden tanulónak ad egy bábút. **Akkor most játsszunk egy társasjátékot a kíváncsi labdával!**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanuló igyekszik megérteni és végrehajtani a tanár utasításait. A többi tanuló figyel, szükség esetén segít neki.
2. A tanuló még egyszer bejárja az előbbi utat, közben tanulótársai igyekeznek helyesen válaszolni a tanár kérdéseire: **A pad mögött van. A pad mögül a tábla mellé megy. A tábla mellett van. A tábla mellől az ajtó elé megy. Az ajtó előtt van. Az ajtó elől a pad mögé megy.**
3. A kiválasztott tanuló igyekszik végrehajtani tanulótársa utasításait, majd helyesen felelni a kérdéseire.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszai: **Labda. Kíváncsi. Igen!**
A tanulók tetszés szerint választanak egy-egy bábút.

2. A tanár bemutatja a társasjátékot. A játék neve: A kíváncsi labda. A táblás társasjátékot 4-6 tanuló játszhatja. A játék célja egy kör megtétele a táblán. A játék pedagógiai célja a helyhatározókat és igekötős igéket tartalmazó mondatok gyakorlása, mondatalkotás játékos formában. A tanár először ismétlő kérdéseket tesz fel a táblán látható képekkel kapcsolatban, amelyekkel ellenőrzi, hogy a tanulók fel tudják-e idézni a mezőkön látható helyek, helyiségek, berendezési tárgyak nevét. A *hinta*, *csúszda*, *mászóka* nevét (ha kell) megtanítja. Nem kell minden képre rákérdezni.

3. A tanár elmagyarázza a játékszabályt. Mindenki dob, és annyit lép, amennyit a kocka mutat. A kiinduló és célképről kell *honnan -hová* mondatot mondani ahhoz, hogy a játékos a következő mezőre léphessen. Pl. **A kíváncsi labda kigurul az előszobából, és begurul a nappaliba.** Aki helyes mondatot mond, léphet. Ha a mondat nem helyes, a játékos helyben marad, csak a következő körnél dobhat újra.

4. A játék a külső körön halad. Aki a speciális képekre lép (3., 8., 13., 20.), a következő körben köteles belépni a belső térbe, és ott haladni tovább a nyilaknak megfelelően.

5. Az győz, aki előbb ér vissza az előszobába. A játékot minden játékosnak végig kell játszania! A játék végén minden játékos kis emléklapot kap (post-it vagy névkártya, a tanár írja meg, a tanulók a ruhájukra tehetik): *Én vagyok a kíváncsi labda 1. /2. /3. stb. számú barátja!* (a célba érés sorrendjében).

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

ESZKÖZÖK

LEÍRÁS

jobb írásbeli mondat- és szövegalkotói képességgel rendelkező csoport

–

A jobb írásbeli mondat- és szövegalkotói képességgel rendelkező csoport házi feladatként írhat egy mesét / fogalmazást a füzetébe a kíváncsi labda útjáról, E/1. személyben.

2.

A tanulók válaszolnak a tanár ismétlő jellegű kérdéseire:

Ez a nappali. Ez a fürdőszoba. Az a hinta.

3. A tanulók elhelyezkednek a társasjáték mellett. Letehetik azt a tanári asztalra vagy a földre és körbeülhetik. A tanulók egymás után dobnak; az kezd, aki a legmagasabb pontszámot dobta. Még egyszer dob, majd annyit lép, amennyit a kocka mutat. *Honnan-hová* mondatot kell mondania arról a mezőről, amelyre lépett. Pl. **A kíváncsi labda kigurul az előszobából, és begurul a nappaliba.** Ha helyes mondatot mond, ott maradhat a mezőn, ha nem, vissza kell térnie az előző mezőre.

Az első játékost az óramutató járásával megegyező sorrendben követik a többiek. A feladatuk ugyanaz, mint az első játékosé. A továbbhaladás irányát a tábla nyilai határozzák meg.

5. Minden játékos csak akkor fejezheti be a játékot, ha visszaér az előszobába, így minden tanuló megközelítőleg azonos mennyiségű mondatot alkot a játék során.